

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

Utlåtande motion – Motion (M) Kustnära vindkraft

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen, enligt ordförandens förslag, föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 2021-06-21, §39, väckte William Elofsson (M) och Pekka Seitola (M) rubricerad motion. Ett yttrande över motionen har inkommit från enheten övergripande planering, Styrning och stöd.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ska besluta att alltid använda möjligheten att avstyrka ansökningar om byggnation av vindkraft till havs inom Gävle kommuns planeringsområde och motverka havsbaserade vindkraftverk som är närmare än 50 km från närmaste kust eller skärgård. Motionen berör därmed två olika delar, dels hantering av ansökningar om att anlägga vindkraft inom Gävle kommun, dels användningen av havet utanför kommunens territorium.

All energiproduktion innebär någon form av påverkan på sin närmiljö eller på vårt klimat. Platsen för ny energiproduktion övervägs därför noga och omgärdas av en omfattande tillståndsprocess. För att framgångsrikt klara omställningen till ett samhälle oberoende av fossil energi och stärka industrins konkurrenskraft behöver ny fossilfri energi tillföras till elnätet.

Många olika faktorer behöver sammanfalla för att en plats ska anses lämplig för energiproduktion via vindkraft till havs. Det handlar om försvarsintressen, naturvärden, djur- och fågelliv, påverkan på omgivande miljöer och friluftsliv, närhet till det nationella elstamnätet, riksintresse för yrkesfiske och vattendjupet, för att nämna några faktorer. Det gör att avstånd från kust och skärgård inte är ensam aspekt för om en plats utifrån sina förhållanden kan anses lämplig framför andra områden. De områden längs kommunens kustband som är utpekade som riksintressen för vindbruk anses ur ett nationellt perspektiv vara särskilt lämpliga för att bidra till en trygg energiförsörjning och möta behov av ny energiproduktion i vårt område.

Majoriteten motsätter sig inte vindkraftsetableringar som ligger 50 km eller längre från kustlinjen, men det är marknadens aktörer som själva bedömer vilka områden de vill ansöka om att etablera vindkraft på. Vid ansökningar 50 km från kusten har dessutom Gävle kommuns territorialgräns passerats, vilket gör att kommunen inte kan påverka hur havet där används.

I Energimyndighetens vägledning för kommuner som tagits fram tillsammans med Naturvårdsverket och SKL, nuvarande Sveriges kommuner och regioner SKR tydliggörs roller i planerings- och tillståndsprocessens olika delar vid ansökan om att anlägga vindkraft. Kommunen ska vid tillstyrkan eller

avstyrkan bedöma om vindkraftsetablering på platsen utgör en lämplig vatten- och markanvändning, med grund i kommunens översiktsplan. Innan beslut om avstyrkan eller tillstyrkan av en ansökan ges kommunen även möjlighet att yttra sig och som part lämna synpunkter på ansökan.

Gävle kommun har i sina yttranden över hittills inkomna ansökningar särskilt lyft fram behovet att värna de tysta områden som identifierats längs kusten och de områden som i kommunens översiktsplan pekats ut som särskilt värdefulla för friluftslivet. Utifrån närheten till Axmar Bruk lyfts även behov av hänsyn till Axmar Bruk som riksintresse för kulturmiljö och ett besöksmål under utveckling. Gävle kommun har även lyft fram att sökande företag behöver redovisa om bullernivå från vindkraftverk i dessa områden kan utgöra en intressekonflikt och om så är fallet, vilket åtgärder som vidtas för att inte nå en ljudnivå som överstiger 35dBA ekvivalent. Utöver detta bedöms att mer fossilfri el som lokalt tillförs till elnätet gynnar Gävle Hamn i sin roll som ett fortsatt viktigt logistiknav i Mellansverige.

Gävle kommun har även yttrat sig över Havs- och vattenmyndighetens förslag till regeringen om "Havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet". Där har Gävle kommun betonat att förslaget tydligare behöver beskriva osäkerheterna i att kunna få ett tillstånd att anlägga vindkraft på de platser som pekats ut som riksintresse där det också finns höga naturvärden i området.

Sammanfattningsvis bör möjligheten att avstyrka ansökningar om att anlägga vindkraft innan de avgörs av Mark- och miljödomstolen bedömas från ansökan till ansökan. Det är därför inte önskvärt att generellt besluta om att alltid nyttja det kommunala vetot enbart baserat på ett visst avstånd från kusten. Detta då det är många olika faktorer som påverkar om en plats är lämplig eller inte för energiproduktion via vindkraft. Gävle kommuns havsplaneringsområde sträcker sig ca 2,2 mil ut till territorialgränsen. Kommunen har därför ingen beslutanderätt över användningen av havet 50 km eller längre ut från kusten.

Beslutsunderlag

- Motion (M) Kustnära vindkraft.
- Yttrande över motionen från enheten övergripande planering, Styrning och stöd.
- Utlåtande över motionen.
- Bilaga - Karta riksintresse vindbruk Gävleborgs kust.
- Bilaga - Beslut 2013-12-16 Energimyndigheten om riksintressen för vindbruk.
- Bilaga tilläggsbeslut 2015-05-18 Energimyndigheten riksintresse vindbruk.
- Bilaga förslag till regeringen 2019-12-16 till havsplaner – Havs- och vattenmyndigheten.
- Bilaga – Betänkande av utredning – En rättssäker vindkraftsprövning. SOU 2021: 53.

Kommunstyrelsens ordförande
Åsa Wiklund Lång (S)